
IshopaniShat

इशोपनिषत्

Document Information

Text title : IshopaniShat

File name : iisha.itx

Category : upanishhat, svara

Location : doc_upanishhat

Author : Vedic Rishis

Transliterated by : NA

Proofread by : John Manetta, Sunder Hattangadi

Description-comments : 1/108; Shukla YajurVeda, Mukhya upanishad

Latest update : July 20, 1999

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 28, 2022

sanskritdocuments.org

ઈશોપનિષત્

ૐ પૂર્ણમદઃ પૂર્ણમિદં પૂર્ણાત્ પૂર્ણમુદચ્યતે ।
પૂર્ણસ્ય પૂર્ણમાદાય પૂર્ણમિવાવશિષ્યતે ॥

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

॥ અથ ઈશોપનિષત્ ॥

ૐ ઈશા વાસ્યમિદં સર્વં ચત્કિચ્ચ જગત્યાં જગત્ ।
તેન ત્યક્તેન ભુજ્જથા મા ગૃધઃ કસ્યશ્ચિદ્ધનમ્ ॥ ૧ ॥

કુર્વન્નેવેહ કર્માણિ જિજીવિષેચ્ચત સમાઃ ।
એવં ત્વયિ નાન્યથેતોડસ્તિ ન કર્મ લિપ્યતે નરે ॥ ૨ ॥

અસુર્યા નામ તે લોકા અન્ધેન તમસાડડવૃતાઃ ।
તા સ્તે પ્રેત્યાભિગચ્ચન્તિ યે કે ચાત્મહનો જનાઃ ॥ ૩ ॥

અનેજદેકં મનસો જવીયો નૈનદેવા આપ્સુવન્પૂર્વમર્ષત્ ।
તદ્ધાવતોડન્યાનત્યેતિ તિષ્ઠત્સ્મિન્નપો માતરિશ્ચા દધાતિ ॥ ૪ ॥

તદેજતિ તન્નૈજતિ તદ્દૂરે તદ્દન્તિકે ।
તદન્તરસ્ય સર્વસ્ય તદ્દુ સર્વસ્યાસ્ય બાહ્યતઃ ॥ ૫ ॥

યસ્તુ સર્વાણિ ભૂતાન્યાત્મન્યેવાનુપશ્યતિ ।
સર્વભૂતેષુ ચાત્માનં તતો ન વિજુગુપ્સતે ॥ ૬ ॥

યસ્મિન્સર્વાણિ ભૂતાન્યાત્મૈવાભૂદ્વિજાનતઃ ।
તત્ર કો મોહઃ કઃ શોક એકત્વમનુપશ્યતઃ ॥ ૭ ॥

સ પર્યગાચ્છુકમકાયમગ્રણ-

મસ્નાવિર શુદ્ધમપાપવિદ્ધમ્ ।

કવિર્મનીષી પરિભૂઃ સ્વયમ્ભૂ-

ર્યાધાતથ્યતોડર્યાન્ વ્યદધાચ્છાશ્ચતીભ્યઃ સમાભ્યઃ ॥ ૮ ॥

અન્યં તમઃ પ્રવિશન્તિ ચેડવિદ્યામુપાસતે ।
તતો ભૂય ઇવ તે તમો ય ઉ વિદ્યાયાં ५ રતાઃ ॥ ૯ ॥

અન્યદેવાહુર્વિદ્યાયાડન્યદાહુરવિદ્યાયા ।
ઇતિ શુશ્રુમ ધીરાણાં ચે નસ્તદ્વિચયક્ષિરે ॥ ૧૦ ॥

વિદ્યાં ચાવિદ્યાં ચ યસ્તદ્વેદોભય ૫ સહ ।
અવિદ્યાયા મૃત્યું તીર્ત્વા વિદ્યાયાડમૃતમશ્રુતે ॥ ૧૧ ॥

અન્યં તમઃ પ્રવિશન્તિ ચેડસમ્ભૂતિમુપાસતે ।
તતો ભૂય ઇવ તે તમો ય ઉ સમ્ભૂત્યા ૫ રતાઃ ॥ ૧૨ ॥

અન્યદેવાહુઃ સમ્ભવાદન્યદાહુરસમ્ભવાત્ ।
ઇતિ શુશ્રુમ ધીરાણાં ચે નસ્તદ્વિચયક્ષિરે ॥ ૧૩ ॥

સમ્ભૂતિં ચ વિનાશં ચ યસ્તદ્વેદોભય ૫ સહ ।
વિનાશેન મૃત્યું તીર્ત્વા સમ્ભૂત્યાડમૃતમશ્રુતે ॥ ૧૪ ॥

હિરણ્મયેન પાત્રેણ સત્યસ્યાપિહિતં મુખમ્ ।
તત્ત્વં પૂષન્નપાવૃણુ સત્યધર્માય દૃષ્ટયે ॥ ૧૫ ॥

પૂષન્નેકર્ષે યમ સૂર્ય પ્રાજાપત્ય
વ્યૂહ રશ્મીન્ સમૂહ તેજઃ ।
યત્તે રૂપં કલ્યાણતમં તત્તે પશ્યામિ
યોડસાવસૌ પુરુષઃ સોડહમસ્મિ ॥ ૧૬ ॥

વાયુરનિલમમૃતમથેદં ભસ્માન્ત ૫ શરીરમ્ ।
ઠં કતો સ્મર કૃત ૫ સ્મર કતો સ્મર કૃત ૫ સ્મર ॥ ૧૭ ॥

અગ્ને નય સુપથા રાયે અસ્માન્
વિશ્વાનિ દેવ વયુનાનિ વિદ્વાન્ ।
યુયોધ્યસ્મજ્જુહુરાણમેનો
ભૂયિષ્ઠાં તે નમૌક્તિં વિધેમ ॥ ૧૮ ॥

॥ ઇતિ ઈશોપનિષત્ ॥

ઠં પૂર્ણમદઃ પૂર્ણમિદં પૂર્ણાત્પૂર્ણમુદ્યતે ।
પૂર્ણસ્ય પૂર્ણમાદાય પૂર્ણમેવાવશિષ્યતે ॥

ઠં શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

IshopaniShat

pdf was typeset on December 28, 2022

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

